

Kurum	: Işık Üniversitesi
Başlık	: 16.02.2011 Eğitim Semineri
Sunuşu Yapan	: Fatih Türkmenoğlu
Video Bağlantısı	: https://youtu.be/xB3wRZU0y_E?si=Chp_aMBOjzBe3-BG
Yayın Tarihi	: 16.02.2011

Fatih Türkmenoğlu: Hoş geldiniz hepiniz. Sizin gibi bir ekiple konuşma yapıyor olmak aslında bizim için ne kadar zor, ne kadar şu olay yerini terk edip koşturmak isteyecek bir motivasyon sağlıyor, ben de anlatamam ama gene de başlayacağım ve devamı gelecek. Hayatınız zaten ders vermekle, başkalarını dinlemekle geçiyor. Eminim bunu çok iyi yapıyorsunuz. Sadece belki bunu yapmaktaki amacımız, biz dışarıda biraz daha sizin alışık olmadığınız türden insanlarla bu işi yapıyoruz. Hani üniversite öğrencileri değil de lise öğrencileri, dersane öğrencileri, onların anneleri, babaları, velileri, biraz daha Anadolu'daki insanlar; belki onun için dilimizi basite indirgiyoruz ve onlarla farklı dilde bir iletişim kuruyoruz. Bugün neden üniversitede okumak isteriz? Kariyer nedir? Neden böyle bir yol seçiyoruz? Konuşacağız ama bunları çok hızlı geçmeyi düşünüyorum. Çünkü elinizde zaten bilgiler, belgeler var. Hepinizin ayrı ayrı hazırladığı sunumlar var.

Belki onun öncesinde nasıl iletişim kurulur anlatmak lazım birkaç. Hepinizin çok iyi bildiği bir şey ama belki ufak tefek dil organizasyonu yapmak, ufak tefek tıraşlama yapmak açısından belki elinize yardımcı olacak bir iki araç gelir diye düşünüyorum. Son zamanlarda çok sıkça duyduğumuz bir şey var iletişimde: reyting kaygısı ki siz de bunları çok sık yaşıyorsunuz. Özellikle özel televizyonların hayatımıza girmesinden sonra, 90'larla beraber Türkiye'de de çok sık yaşadığımız bir şey bu; reality showların artması, insanların artık her an bir şov yapıyor olması. Gitgide öyle bir hale geldi ki inşallah öğlenden sonraki sunuma da gelirsiniz; Samsun'da bir hoca ders anlatırken kılıktan kılığa giriyor, gitarlar çalıyor, rapler yapıyor, onu yapıyor, bunu yapıyor. Ve maalesef insanlar, özellikle gençler, özellikle sizin hep birlikte olduğunuz Y kuşağı buna, bunun içine doğduğu için hep bunu istiyor.

Eğer reyting kaygısı güdülmeden hazırlanan bir sunum, bir ders, bir anne baba konuşması, reyting kaygısı düşük bir komşuyla karşı karşıya gelen Y kuşağı temsilcisi maalesef olay yerini terk ediyor. Reyting kaygısını mutlaka iletişimin içine sokmamız şart artık işte. Evet, hep okuyoruz; Amerika'da Elvis Presley taklidiyle gitarlarla sahneye çıkan papazlar var, işte hemşire kılığında geceleri çıkan farklı göstericiler var. Bunu sonsuz örneklerle çoğaltabiliriz. Ne kadarını akademisyenler almalı, ne kadarı akademik dünyanın içine girmeli, ne kadarı sunumlarda kullanılmalı? Onu en iyi siz bilirsiniz, en iyi siz karar verirsiniz ama mutlaka herhalde bir kısmını almak gerekiyor. Aristo'nun üç silahşorunu mutlaka biliyorsunuz: Etos, logos ve patos. Şimdi bazı kaynaklar etosu egos olarak da anlatıyorlar son zamanlarda ama hangisi doğru ben bilmiyorum ama herhalde Aristo'nun söylediği etos.

Aristo demiş ki bundan yüzlerce yıl önce, iletişimin doğru olması için şu üçünün %33'lük oranlarda olması lazım. Bir de %1'lik bir oran var ki o da zaten kayıp; hiçbir iletişim %100 değil. Ben şu anda konuşurken sizin aklınızdan kim bilir neler geçiyor. Aynı zamanda alt metinler var; ödemeniz

gereken faturalar var, aramanız gereken yerler var falan falan. %1 kayıp, dil bariyerleri var aranızda. Etos ya da egos; ben Fatih Türkmenoğlu, ben buradayım, ben bu işi bildiğim için buradayım. Aynı zamanda son derece herkese eşit miktarda bakıyorum, gayet eşitlikçiyim, gayet burada olduğum için de keyifliyim. Bu benim etosum ya da egosum. Logos; bilgi, bilgiyi doğru şekilde anlatma. Aristo demiş ki yüzyıllar önce; etos, logos, patos üçü aynı oranda olursa iletişim doğru şekilde tam 12'den vuruyor. Bilgiyi de doğru şekilde verebilirsem, yani bakın bilgi sadece iletişimin %33'ünde. Son %33'te patos; duygu. Sizi anlıyorum yani, ne kadar zor bir görev başlayacak; liselere gideceksiniz. Öğrenciler, öğretmenler, veliler, yollar, Anadolu, kirli tuvaletler falan; işte bu da olayın patosu. Hani o kadar sık karşımıza çıkıyor ki artık son zamanlarda patos. Clinton Türkiye'ye geliyor, deprem bölgesini geziyor, Erkan bebeği kucağına alıyor ve böyle bir resim çektiriyor; işte bu bir patos, patos patlaması yaşanıyor deniyor dünyada. Şimdi %33, %33, %33 dedik ya; bu oran son 5-6 senedir değişti. Artık patos %33 değil, patos %40'lara kadar çıktı. Artık işin içinde duygu... Ne olur başka hocam? Başka ne denir? Empati, başka? Heyecan, gülmece, güldürmece, kahkaha, her tür sulu addedilecek şeyler yoksa o ders, o konuşma, o konferans, o sohbet... Evet, maalesef alın çöpe atın. Artık dünya böyle bir yere gelmiş durumda. Maalesef işin içine patos katmak zorundayız. Ama patosun doğru halleri de var; yani ille de patos derken Kaynana Semra'dan bahsetmiyoruz. Yani patos ille de yer altında, ayaklar altında olmak zorunda değil.

Ama patosun doğru kullanılması demek, iletişimin çok daha iyi şekilde yapılıyor olması anlamına geliyor. Sunumlarda da belki buna biraz daha fazla dikkat etmekte fayda var. Mehrabian çalışmasını hepimiz çok iyi hatırlıyorsunuz; insan 3 gün sonra, 72 saat sonra verilen testte "Ne hatırlıyorsunuz bu konuşmadan?" diye sorulduğunda, sadece orada konuşulanların %10'u akılda kalıyor. Ama ne var ki; siyah kazak, şu pantolon, ses tonu, elleri, belki eldeki kalem, belki odanın soğukluğu falan gibi şeyler çok daha fazla akılda kalıyor. Biz öyle yetiştik ki bizim dönemimizle şimdiki dönem arasında çok ciddi bir fark var. Ziraat Bankası ilçe şubesi teşkilatı çalışanları gibi hödü hödü hödü düdü düdü falan gibi yapan insanlarla yetiştik.

Çünkü biz de sürekli yanlış odaklanan, sürekli "şunu da yapmalısın, bunu da yapmalısın, buna çalışmalısın" diyen öğretmenler kadrosu... Böyle bir mendeneden çıktıktan sonra böyle bir devre gelmek çok kolay değil. Birdenbire çağlar değişti, değil bir çağ, birkaç çağ değişti. Hala oralarda kalanlara da belki bunları anlatmak çok doğru değil ama sizin hedef kitleniz, beraber görüştüğünüz, sesinizi duyurmak istediğiniz kitle Y kuşağı ve bir öncekilerin anlattıklarını hiçbir şekilde dinlemiyorlar, anlamıyorlar, umurlarında falan değil. Öyle değil mi? Y kuşağı temsilcileri biraz daha ilgi, sevgi, alaka, birebir dokunmak istiyorlar ki sunumlarda bütün bunlara çok fazla dikkat etmek gerekiyor. Hoş geldin.

Dikkat seviyesi kaç düşmüş? Kaç dakikaya düşmüş? Haberiniz var mı? Tahmin ediyorum.

Konuşmacı 1: 5 dakika.

Fatih Türkmenoğlu: 5 dakika. Başka?

Konuşmacı 2: 10 dakika.

Fatih Türkmenoğlu: 10 dakika. 90'lara kadar olan kaynaklarda 20 dakika. Çünkü Amerika'da her 20 dakikada bir reklam giriyor, insanlar buna gayet şartlanmış vaziyette. 20 dakikada dikkatleri dağılıyor. Bir de o zamanlarda biraz daha terbiyeli insanlar dikkati dağılsa bile oturmayı sürdürüyor. 90'lardan sonra reality showlar tavan yapmaya başlıyor, reklamlar daha sık girmeye başlıyor. Kitaplarda görüyoruz; gitgide işte 12 dakika diyor, 10 dakika diyor, 7 dakika diyor. Şu anda aşağı yukarı 3 dakika. Ama bir de reyting işin içine girdiği için asıl dikkat ne kadar biliyor musunuz? 3 saniye. 3 saniyede bir öğrenci, bir veli, bir öğretmen sizi dinlemeye karar veriyor ya da vermiyor. Çünkü zaten gideceğiniz salona girmesi o kadar zor bir olay ki, "Allah kahretsin" diye geliyor, "Evet, yes" falan diye geliyor. Zaten bunun yerine yapacak o kadar çok şey var ki. Niye geldiniz? Niye geldiniz? Eğlenemez miydin? Aşağıda oturamaz mıydın? Zorladılar mı? Artı mı verecekler?

Konuşmacı 3: Yok.

Fatih Türkmenoğlu: Var mı sayacaklar?

Konuşmacı 3: Hayır.

Fatih Türkmenoğlu: Seni tebrik ederim, çok teşekkür ederim geldiğin için.

Konuşmacı 4: Pasta alacaklar, pasta.

Fatih Türkmenoğlu: Pasta.

Konuşmacı 5: Baskı altında.

Fatih Türkmenoğlu: Baskı altında, baskı altında.

Konuşmacı 6: Konuşamazlar sana varken.

Fatih Türkmenoğlu: Yani bütün bunlar varken, bütün şunları akılda tutarak yapılacak bir sunumda ne yapmak gerekir, bunu en iyi siz bilirsiniz. Hani ne kadar, hangi oranda sulandırmak, hangi oranda işin içine fıkra katmak, espri katmak falan. Fakat şunu da belki çok ciddi olarak göz önünde bulundurmak lazım: Bir sürü kez biz bunu yaptık bu sunumları ki beraber de birçok yerlere gittik. İşin içine Işık Üniversitesi şöyledir, böyledir diye girdiği anda maalesef olay birden değişiyor ve insanlar dinlememeye başlıyorlar. Ben onu sahneden izliyorum, birdenbire bir uğultu, gürültü falan diye böyle bir duruma dönüyor. Onu o kadar usturuplu, o kadar kısa tutmak lazım ki... Belki başka insanlarda da seyrediyorum, sırf bizde değil. Geçenlerde İzmir'de çok sevdiğimiz, çok iyi konuşan bir beyefendiyi izledik. Çok da iyi bir üniversitenin rektörü. Üstelik beyefendi tam bu devrin adamıydı, bir şovmendi. Tamamen şovmendi. Her şeyi yapıyor, her şey çok iyi; elleri çok güzel kullanıyor, tipi güzel, sahnesi güzel, duruşu güzel. Sahnesi güzel... Bu devirde ne yaparsanız yapın önce sahnemiz güzel olsun arkadaşlar. Bu da size küçücük bir ipucu, bugünden kalacak olan bir küçük ipucu. Fakat adam okulunu o kadar çok anlatıyor, o kadar çok anlatıyordu ki artık sonunda çok büyük bir salondur, belki 3000 kişi vardı değil mi? Ve salon tamamen beyefendiden vazgeçti, onu dinlemekten vazgeçti ve mesajlar hiçbir şekilde yerine gidemedi. Bu işlerin biraz daha gizli saklı olmasında fayda var. Ona benzer de çok şey izledim, çok daha incelikli buluyorum iş öyle olduğu zaman. Evet, geçelim sunumumuza. Bu ufacık şeyden sonra; neden üniversite okumak istiyoruz? Neden üniversite okumak istiyorsun? Neden üniversite okumak istiyorsun?

Konuşmacı 7: Üniversite okumamışlığı düşündükten sonra üniversite okumak...

Fatih Türkmenoğlu: Üniversite okumamışlık nasıl bir şey?

Konuşmacı 7: Şöyle bir akademik kariyer sahibi olmak, bir bilim adamı olmak veya herhangi bir konuda uzmanlaşmak benim için çok önemli.

Fatih Türkmenoğlu: 4 senede akademik kariyer ve uzmanlaşma oluyor demek.

Konuşmacı 7: Şöyle söyleyeyim; yaptığım işi üniversite okumadan da ben yapabilirim.

Fatih Türkmenoğlu: Nedir işin?

Konuşmacı 7: Bilgisayar mühendisliği.

Fatih Türkmenoğlu: Bilgisayar mühendisliği.

Konuşmacı 7: Fakat belli bir unvana sahip olabilmem için üniversite okumam gerektiğine inandım, o yüzden de okumam gerekiyor.

Fatih Türkmenoğlu: Unvan için?

Konuşmacı 7: Yalnızca unvan için değil. Bu işin en doğru yapıldığı yer üniversite olduğu için. Yani sokaklarda, eğitimlerde veya kariyer merkezlerinde hani bu bana yalnızca yeterli olmayacağı için akademisyenlerin karşısında böyle bir eğitim alıyorum.

Fatih Türkmenoğlu: Sen?

Konuşmacı 8: Sonuçta öyle bir çağda yaşıyoruz ki hiç kimse bir üniversiteden mezun olmadan, herhangi bir diploması olmadan hiçbir yere gelemiyor ve en azından tabii ki ben üniversite okuma... Hep kendi ideallerimle, kendi hayallerimle ilgili ufak bir dükkan açabilirdim, ondan sonra geliştiredebilirdim. Fakat eninde sonunda...

Fatih Türkmenoğlu: Butik falan?

Konuşmacı 8: Yok, butikten örnek olarak var hani. Böyle şeylerin sonunda sonuçta benim elimde olabilecek hiçbir şey yoktu ama şu anda buradan mezun olduğumda elimde en azından bir diplomam var diyebilirim. Ayrıca gerçekten çok severek okuyorum bunu ve uluslararası ticaret okuyorum.

Fatih Türkmenoğlu: Sen?

Konuşmacı 9: Ben sadece tüketicici olmayı istemiyorum, üretici de olmayı istiyorum.

Fatih Türkmenoğlu: Ha yle mi? İnanılmaz bir şey söyledin. Ağzından duyayım mı bunu? Sen?

Konuşmacı 10: Kendi ayaklarının üzerinde daha rahat durabilmem için, iyi bir gelecek...

Fatih Türkmenoğlu: Ayakların üzerinde daha rahat duracaksın niversite okuduğun için. Hani arkadaşlarınızın söylediği şeylere katılıyorum. Yani hep... Hangi sebeplerden? Yani şeyi dşnmiyor musun sen? Bu kadar paralar ödeniyor, bu kadar aileler bizim için uğraşıyorlar falan. Yani o paraları alsak, bana yatırsalar bankaya, ben de ayağımı uzatsam, evimde yatsam daha güzel olur demiyor musunuz mesela?

Konuşmacı 10: Ama artık yani bir lise mezunu bile çok zor iş buluyorken ülkemiz şartlarında...

Fatih Türkmenoğlu: Üniversite mezunları daha zor iş buluyor.

Konuşmacı 10: O da belki ama belki bizim avantajımız olabilir. şimdi eskisi gibi işleri sıfırdan başlatmak kolay değil. Hani tamam Koç, Sabancı bunlar ilkokul mezunları, işte babası hamal... Onlar gibi artık bugün günümüzde sıfırdan başlayamayız işimize. O yüzden de üniversiteyi bu yüzden okuyorum. Farklılık yaratmak lazım.

Fatih Türkmenoğlu: Çok doğru, bütün söyledikleriniz doğru. Askerlik erteletme dahil; sen söylemedin öyle bir şey ama öyle söyleyenler de var. Evet, buna şimdi bir virėl veriyoruz. Geldik, neden Işık Üniversitesi? Bunları hızlı geçeyim mi? Siz buraları zaten, bunları hızlı geçtik. Merkez, geçtik bunları. Bu mu? Bu mu? Olamaz, bu perdenin kiri. Bunlar hızlı hızlı geçtik. Ne demiş niversitesi? Geçmişin Feyziye Mektepleri var, feyiz işık demek biliyorsunuz arkadaşlar. 125 yıllık bir geleneğimiz var. Artık ğrenci odaklıydık. Öğrenci odaklı mı Işık niversitesi'ne gidiyoruz? Odaklı yani, bayağı öğrenciye odaklı. Hayır, evet, biraz bilmiyoruz.

Konuşmacı 11: Bu hızlı hızlı geçmek bizim de hızlı hızlı geçeceğimiz manasına mı geliyor?

Fatih Türkmenoğlu: Yok, sizin hızlı hızlı gemeyeceğiniz...

Konuşmacı 11: Ama işte o zaman bir problem başlıyor kendinde diye...

Fatih Türkmenoğlu: Aslında bana göre sizin de hızlı geçmeniz anlamına geliyor. Çünkü eğer bunu çok hızlı geç... Ama bu kadar, benim kadar hızlı değil ama biraz Işık niversitesi'nden hafif bahsedip sunuma girmeniz gerekiyor bence. Ama siz benden çok daha iyi biliyorsunuz, her gün bunu yapıyorsunuz. Kendi hissiyatınızla bulacaksınız neyin doğru olduğunu. Zaten salonu koklayın yeter, hissedin. Hissedeceksiniz ki kim ne oluyor.

Konuşmacı 11: Yapmadan çıkarız o zaman.

Fatih Türkmenoğlu: Sonu sorun yap.

Konuşmacı 11: Üç beş keyif ve tamam olay bitti arkadaşlar, görüşürüz.

Fatih Türkmenoğlu: şunu peki, şu yaptığımızı nasıl bağlayacaksınız?

Konuşmacı 11: Biz ilk... Ben hep böyle başlıyorum.

Fatih Türkmenoğlu: Hep böyle başlıyorum, ondan sonra yoktu işte bu yeni hali sunumun. Ama bence gene öyle olmalı, gene öyle olmalı. Bir virėl koyuyoruz biz burada. Işık niversitesi için geldik. Işık niversitesi'ne de bir paragraf ama çok çok son derece hızlı. Bu slaytlar tak tak geçmeli çünkü o kadar çok slayt var ki... Zaten 40 dakika. O 40 dakikanın merhabası bay bayı derken 5 dakika gitti, 35 dakika. Hadi 5 dakikada aradan şeyle, 30... Yani aslında 30 dakika net vaktiniz var. 30 dakika netin içinde Işık niversitesi ne kadar anlatılabilir ki sunumda? En fazla, en fazla 5 dakika. Ondan sonra kalıyor 25 dakika kendi sunumlarınız ki başka sunumlar hazırlayacaksınız değil mi? Herkes kendi alanında bir şey anlatacak.

Konuşmacı 11: Evet anlatılır ama temel şeylerde...

Fatih Türkmenoğlu: Onlar da anlatılabilecek. O zaman hani 5 dakikada Işık Üniversitesi'ni wrap-up edip bitirmek lazım daha fazla uzatmadan. Ama konu gelir, yeri gelir içinde "Aa biliyor musunuz biz de okulda şunu yapıyoruz" gibi bir şey belki söyleyebilirsiniz, bir anı söyleyebilirsiniz belki. O hoşluk katar ama onun dışında işte "Biz bilmem kaç yıllık bir gelenek, şuradan geldik buraya..." Ha bu değil ki öğrenci toplamak, tam tersi toplanacak öğrenciden de vazgeçtirir gibi geliyor bana. Hani hiçbir şekilde böyle hamasi bir duruşta olmamakta fayda var. Kaldı ki her zaman şunu söylemek de lazım belki: Ya o kadar çok üniversite var ki, o kadar çok seçenek var ki arkadaşlar, bugün buraya geldiğiniz için biz size çok teşekkür ederiz demek lazım. Hani "bizi seçin, bize gelin" değil, "buraya bugün geldiğiniz için çok teşekkür ederiz." O bence çok gizli bir mesaj, çok kibar bir mesaj. Artık kime ne giderse diye bakmak lazım. Evet, geçelim efendim. Bugün işler ve meslekler hakkındaki gelecek trendlerini konuşuyoruz sizle. Gelecek eğilimleri; gelecekte neler olacak, neler bitecek? Bir üniversite okuyacağım ondan sonra çok iyi iş bulacağım diyorsanız çok haklı olmayabilirsiniz. Akademik kariyer yapacağım diyorsanız gene çok haklı olmayabilirsiniz. Ben çocukken hep derlerdi ki Amerika'da ah üniversite mezunları garsonluk yapıyormuş. Biz de böyle yapar... Ah ah ah ah ah, ne yazık. İyi ki biz Türkiye'deyiz; bak Türkiye'de üniversite mezunu hemen bir memuriyet kapıyor, paralar cepte. Hayatı boyunca çalışıyor, haftada 5 yarım gün işe gidiyor. Yani Amerika'da eğitim düzeyi yüksek olduğu için garsonlar gibi üniversite mühendisi.

Konuşmacı 12: Bir de aynı zamanda oyuna duyarlı şoförler gibi üniversite...

Fatih Türkmenoğlu: Bir de İsviçre'de musluktan da süt akardı, bir de öyle bir şey söylenirdi. İşte bütün bunlardan da biz kendimize pay çıkarırdık: "Ay çok... İşte bak bizim ülkemiz çok güzel." İşte neydi, hani öğretmen okulları vardı iki sene, liseden sonra herkes hemen eğitim enstitüsü, doğru söylüyorum değil mi? Hemen bir memuriyet, öğretmenlik, 5 yarım gün işte şu kadar maaş. Tamam, o harika, olay bitti; sırt sağlam. Maalesef çok kötü bir haberim var: Artık üniversite mezunları Türkiye'de garsonluk bulamayabiliyorlar, bazen bulanlar şanslılar. Akademik kariyer falan başlamıyor 4 senelik bir eğitimle. Hah, belki ne başlayabileceğinin bir ufacık göstergesi olabilir değil mi? Bir size böyle bir ufacık bilgi verebilir ama şunu yapabilir: 4 yıllık eğitim çok bambaşka bir hayat tecrübesi kazandırabilir size, bakış açısı kazandırabilir. Ne olabileceğinize karar vereceğiniz zamanı o 4 senede doğru kullanabilirsiniz. Gelecekte neler bekliyor?

Bir, o 4 senelik zaman doğru kullanılırsa, kendinizi doğru bir sürü mücevherle bezeyebilirsiniz o 4 senede tepe yönetici bile olabilirsiniz. Ama diyorlar ki gelecekte tepe yöneticilik yerine proje yöneticiliği gelişecek, proje bazında yöneticiler çalışacak. Artık o bilmem kaç yüz bin dolar yılda maaş alan CEO'ların devri maalesef artık kapandı gitti. Çok yakın zamanda, hani şu anda var olanlar emekli olunca, bu hayatı terk edince yerine yenileri çok fazla yetişmeyecek. Esnek çalışma çok artacak. Çok, yani 9'dan 6'ya iş yerinde oturup memuriyet yapan insanların sayısı gitgide azalacak. Artık yeni bir kavram var bütün iş dünyasında, bu yeni kavramın İngilizcesi şöyle yazılıyor: "Niche" ya da Fransızcası. Türkçeye şöyle yazıyorlar: "Niş". Artık "You need to find a niche." Bir niş bulmanız lazım hayatta. O ne olabilir? Siz karar vereceksiniz. Bunu bulamazsanız eğer olmayacak.

Okul size bu konuda bir destek sağlayacaksa, okul size bu konuda karar vermenizi rahatlatacak bir zemin sağlıyorsa çok şanslısınız. Sağlamıyorsa bunu yaratmak sizin sorumluluğunuz çünkü başka şansımız yok. Bu her şey olabilir. Bir ahababımın kızı Amerika'da dansla çok ilgili ama matematik okuyor. Ailesi de tabii Türk anne babası olduğu için "Ah dans ediyor, dans ediyor" falan diyorlardı. Kız bitirdi okulu ve kız şu anda ne yapıyor biliyor musunuz? Hem dans minör bilmem ne derecesi aldı ve kursları bitirdi, hem matematiği yüksek işletme lisans, lisansüstü bitirdi. Kalça çıkığı protezi ameliyatı olan yaşlılar için bir formül yazdı. Bunun nasıl olduğunu bilmiyorum. Matematikçi var mı aranızda? Nasıl yazılabileceği hakkında hiçbir bilgim yok. Buna en uygun dans ritimlerinin formülünü yazdı, bunları match etti ve yaşlılar evinde kalça çıkığı ameliyatı olan yaşlılar için o formülasyonla dans ettiriyor. Şimdi ya, matematikle dansı birleştirebildi; işte bu bir niş.

Bu aynı zamanda bir hibrit kariyer. Bu aynı zamanda üniversitenin doğru geçmesi demek. Üniversite öyle doğru geçmiş, bu kadar çok şey öğrenmiş ki bu çocuk: Sanat öğrenmiş, bilim öğrenmiş, dans öğrenmiş, kendini geliştirmiş, yaşlıları sevmeyi öğrenmiş falan falan öğrenmiş de öğrenmiş. Sonunda kendi işini yaratmış. Artık gelecek böyle bir gelecek. Artık gelecekte "fizik okudum, fizik öğretmenliği yaptım, bu işten emekli oldum, hadi bakalım hayırlısı falan" böyle bir şey söz konusu bile değil. Artık hayat çok uzun, kariyerler çok bölünmeli. Bir sürü şey oradan oraya, oradan oraya dallanıyor, budaklanıyor. Hani hiçbir şekilde "Ah niye bunu okuyorum" diye de düşünmeyin, "Keşke bunu okusaydım" diye de düşünmeyin. Hem onu okuyun hem onu okuyun, neyi keşfediyorsanız onu yapın. Hayat sizin. O zaman kendi nişinizi çok daha rahat bulabileceksiniz diyorlar bu konunun uzmanları. Artık lokasyon ve zaman sınırı yok. Hatta Figen anlatmıştı.

Işık Üniversitesi'nden bir arkadaşımız Avustralya'yla iş yapıyordu ve çok büyük paralar kazanmıştı. Finalini kaçırmıştı, gitmişti, gelmişti diye. Hani artık Şile'de kendi yurt odasında çocuk Avustralya'yla iş yapıyor, para kazanıyor, finalini de kaçırıyor, gidiyor, geliyor. Bütün bunların hepsi olası şeyler. Psikoloji, endüstri psikolojisi gelecek çok yakın gelecekte çok parlayacak mesleklerden, alanlardan diyorlar uzmanlar. Aynı şekilde insan kaynaklarının ücretlendirme bölümü parlayacak alanlardan. Satış, bu kadar çok AVM varken ortalıkta, bu kadar çok yeni ürün varken hak vereceksiniz ki satış, özellikle perakendede satış çok nişleşmiş, çok alt kendi gruplarına ayrılmış şekilde gelecekte karşımıza çıkacak. Buyurun, hibrit kariyerler. Biraz önceden beri aslında hep bahsettiğimiz şey bu: Hayat bir kariyere, bir mesleğe, bir tek titre bağlı olmayacak kadar kısa, bir o kadar da uzun. O yüzden bir sürü yollardan geçebilir bir kariyer.

Keşke şunu yapsaydı mı bir daha tekrar etmek istiyorum: Keşke bunu yapsaydım demenize gerek yok, onu şimdi yapın. Artık BBC'de bir belgesel seyrettim; 10 sene içinde ömürler o kadar ciddi şekilde uzayacakmış ki bu gen teorileriyle, bilmem nelerle, şunlarla bunlarla... İnşallah görürüz, inşallah yetişiriz. Artık insanlar 70 yaşlarında bir başka kariyere başlayacaklar. Kalıp mesleklerin sınırlarının genişlemesi anlamına geliyor bu. Hiçbir şey sandığımız, görüldüğü gibi değil artık; her şeyin alt başlıkları var. Ne okuyorum dediniz? Bilgisayar mühendisliği.

Konuşmacı 7: Bilgisayar mühendisliği.

Fatih Türkmenoğlu: Mutlaka onun altında belki yeni bir alt dal bulacaksınız kendinize çalışacak. Şimdiden karar verdiniz mi? Peki hani olası bir şeyler var mı?

Konuşmacı 7: Biyolojiyle birlikte olabilir mesela; biyomedikal gibi alanında herhangi bir bilgisayar sektörüyle beraber alanının birisi olabilir.

Fatih Türkmenoğlu: Yani tam hedeften vurmuşsunuz diyebilirim. Tam geleceğin hedef kariyerlerinden biri biyomedikal; bilgisayar ve tıbbın birleşmesi. Müthiş, acayip şeyler gördüm, okudum. İsrail'de bir üniversitede farelerin sırtlarından insan kulakları çıkıyor. "Aaa bu ne?" falan diyorlar. Bu kulaksız insanlara kulak yapılıyor genler değiştirilerek. Tabii bu işin içinde hem yazılımcılar var hem biyomedikalciler var hem doktorlar var. Sonra o kulaklar alınıyor ve kulaksız doğan, belli sorunlarla kulağı olmadan doğan insanlara takılıyor ve o kulaklar duyabiliyor. İnanılmaz bir şey değil mi bu? Korkunç... Yani işte bu, sizin mesleğiniz olacak belki de ileride. Ayrıca bunun çok güzel bir yönü daha var hibrit kariyerlerin: İlgi duyduğunuz alanı mesleğinizle birleştirebiliyorsunuz. Çok rahat bir şekilde, çok daha mutlu yaşayabiliyorsunuz.

Yani insanın sevmediği şeyi yaparak hayatını geçirmesi kadar sıkıcı bir şey var mı? Sevmediği insanlarla aynı ortama gitmek, "Ya Allah kahretsin" diye sabah... Hayır ya, çok gülmek lazım. Hayatta eğlenmek lazım, sevmek lazım. Eğer yoksa yaşamamışsın demektir. İşte hibrit bir kariyeriniz varsa eğer, ilgi duyduğunuz alanla mesleğinizi birleştirebilirsiniz. Ferhat Göçer yıllar boyunca korolarda söyledi, konservatuvardan ders aldı, şarkı söylüyor, çok seviyor ama şimdi o da bir iş. Show business kolay iş değil ama doktorluğuna da devam ediyor. Öyle komik anıları var ki; adam uyanmış komadan çıkmış bunu görüyor karşısında "Ne oluyor?" diye. "Şarkı söyle bana" diyor. İlk söylediği şey "Ben arkadaşlar, şarkı söylüyor..." "Tamam sen misin, inandım" diyor falan. Hani

böyle hoş, insani şeyler yaşamanıza da fayda sağlayacaktır hibrit bir kariyere sahip olmak. Mert Merk de başka bir hibrit kariyer örneği zaten.

Bütün bu konunun uzmanları diyorlar ki ne yapmak gerekir yakın zamanda: Kendinizi değişime açık tutmanız gerekirmiş. Çok yakın bir gelecekte özellikle değişime açık tutmanız gerekecekmiş. Spesifik bir alana takılmayın. Üniversite eğitiminiz boyunca özellikle ne kadar çok değişik alanda ders alırsanız sizin için o kadar iyi. Dans sanatı, müziğin evrimi, sinemanın gelişimi, İtalyan sineması, Ortadoğu, Ortadoğu ile ilişkiler, Türkiye'nin Suriye ile ilişkileri, Türkiye'nin Suriye ile su politikaları... Ne kadar ders varsa, yani "enteresan olabilir" diye aklınızdan geçiyorsa mutlaka enteresandır. Alın, size çok büyük artı olarak dönecek o bir gün. Hiçbir şey olmazsa siz o konuda bir şey biliyor olacaksınız. İleride 20 sene sonra bir iş toplantısında, bir yemekte konuşurken "Aa biliyor musunuz aslında Türkiye'nin Suriye ile ilişkileri çok eskiye dayanıyor" diye söze başlayıp üç tane akıllıca söz edebilirsiniz. İşinize yarayacak.

Unvanlar, görev adları bunların hepsi gelecekte, tamamıyla sizin tabirinizle pasapiso, atın çöpe gitsin. Hiç bunlara takılmamak lazım. "Ben şu olacağım" falan... İnsan hiç... Çocuklara bakın, "Ben işte bilmem ne direktörü olacağım" falan demiyorlar. Çok daha basit aslında hayaller. Bu basit hayalin peşinden giderseniz eğer o bilmem ne direktörü falan, uzmanı, ordinaryüs... Artık söyleyin ne gerekiyorsa, hepsi zaten gelecektir. Hiçbiri de önemli değil o kadar. Kendinize zaman tanıyın diye bütün uzmanlar özellikle uyarıyorlar ama Y kuşağı gençleri zaten kendine zaman tanımayı çok biliyorlar, doğru mu? Çok seviyorlar. Diyorlar ki sizin kuşak, her şeyden önce "Benim hayatım, benim ilgi alanım, benim yaptıklarım" diyor. Bunu da çok doğru bir yaklaşım olarak buluyor uzmanlar. Yani "Hiç niye böyleler gençler" değil, tam tersi "Gençler iyi ki böyleler" diyorlar. Efendim, öne çıkan meslekler: yazılım mühendisi, enformasyon teknolojisi uzmanı. Biyomedikal de vardı bu sunumda.

Neden yok şimdi bilmiyorum. Yeni her biyomedikal mutlaka öne çıkan mesleklerden biri. Bunların neden öne çıktığını biliyoruz. Uluslararası ilişkiler uzmanı değil bu yeni sunumda böyle yapmışlar. Bence AB ile ilişkiler. Uzmanlar diyorlar ki Türkiye AB'ye girdi diyelim 10 sene içinde, diyelim girmede 10 sene içinde; önümüzdeki 50 sene boyunca Türkiye'nin AB ile ilişkileri her zaman gündeminde olacak. Ama nasıl bir ilişkiler bu? Hani "AB ilişkileri okudum ben, işte AB ile ilişkiler biliyorum" falan... Hayır, öyle değil. O değil. Şöyle bir şey, tam senin yapacağın gitmiş aslında. Hani senin yakaladığın gibi bir niş yakalamak lazım. Ziraat mühendisliği okuyacağım, atıyorum, iki tane dil bileceğim çok iyi; Lehçe ve İngilizce mesela. Aynı zamanda üzerine zararlı tarım ilaçları konusunda master yapacağım. Ondan sonra AB'ye, AB ülkelerinden birine gideceğim 3 ay, 6 ay neyse çalışacağım. AB fonları nedir, AB'den nasıl fon alınır, o fonlar nasıl kullanılır, nasıl dosyalanır? Her şey nasıl teker teker zımbalanır? Bunları ben çok iyi öğreneceğim. O zaman ben Türkiye'nin Ege bölgesindeki AB fonlarıyla ekilen alanları konusunda uzman olarak geleceğim, çalışacağım. İşte yeni meslek, hem hibrit kariyer hem tam geleceğin mesleklerinden biri. Buyurun.

Konuşmacı 13: Peki Fatih Bey, sizce ülkemiz gerçekten de bu esnekliğe, bu özgürlüğe, bu hibrit mesleklerle hani imkan tanıyor mu?

Fatih Türkmenoğlu: %100, %100 tanıyor. Geç, yani son yakın geçmiştekilere inanamıyorum ne kadar yol katettiğine Türkiye'nin. Tamamıyla artık öyle. Ama şunu dersanız eğer bana: "Evet, artık devlet sektörü, kamu sektörü, hala öyleymiş gibi çalışan bazı kurumlar değil..." ama onlar da değişecek çünkü değişimin karşısında durabilir mi? Çünkü Y kuşağı geliyor artık. Tamamen başka bir kuşak yönetici geliyor. Bundan 10 sene sonra yöneticilerin yarısından çoğu Y kuşağı temsilcisi olacak. İmkan yok ki karşı durmalarına. Şimdi duruyormuş gibi yapıyorlar. Sizin moralinizi bozmasın, siz kariyerde yükselmeye başlayınca onların hepsi geçmiş olacak.

Konuşmacı 13: Halen Amerika'ya özgürlükler kestikleri için söylüyorum. Yani burada imkan kısıtlaması var mı?

Fatih Türkmenoğlu: Ben sanmıyorum. Var mı imkan kısıtlaması?

Konuşmacı 14: İmkan kısıtlaması yok da yani öyle eğitimi Türkiye'de daha az veriyoruz. Yani bu niş eğitimi biz az veriyoruz. Biz daha çok tarih, şey yani...

Konuşmacı 15: Müfredat, müfredat doğru kelime.

Konuşmacı 14: Yani zamanlar fakülteye alınan hani bir esnekliği seçmişti, geri adım attı. Sabaha devam ediyor. İnsanlar Amerika'da ortalama beş kere fikir değiştiriyor, disiplin seçiyorlar burada onu yapamıyorsun. Tekrar sınava gireceksiniz, yatay geçişle uğraşacaksınız vesaire vesaire. O katı bir yapı var.

Fatih Türkmenoğlu: Bu bütün dünyada böyle yani. Ama...

Konuşmacı 14: Bütün dünyada değil. şöyle, şöyle; endüstri devriminden sonraki müfredat yapısı dünyada hala değişmedi. Bunu tek değiştirebilen ülke Finlandiya. Avrupa, yani eğitim sıralamasında da bir numaralı ülkelerden bir tanesi. Oradan başlayan Avrupa'ya doğru bir eğilim var. Ama Amerika'daki eğitim sistemi kendi klasik endüstri devrinin getirdiği sistem piyasa gereği olduğu için insanlar değişiyor. Eğitim değişmiyor, piyasa, insanlar değişiyor.

Fatih Türkmenoğlu: Size çok katılıyorum. Yani eğitim sisteminin değişmesine gerek yok ya da iş yerlerinin değişmesine gerek yok. İlk önce değişmesi gereken sizin kafanız. Eğer siz isterseniz, İstanbul atıyorum hani böyle çok sıkı, katı bir yer söyleyeyim, İstanbul Üniversitesi mi? İstanbul Üniversitesi hangi bölüm olsun? Çok katı bir bölüm. Hukuk bölümü. Aynen. Katı bir bölüm değil mi? Böyle hiç başka bir şey yok, hani bir sallanmaya, dallanmaya imkan vermeyen bir bölüm. Orada bile ben eminim, eminim şu anda kendine hibrit kariyer yapma yolunda ilerleyen gençler vardır. Aynı zamanda bilmem ne okuyordur, hafta sonları İspanyolca kursuna gidiyordur, şurada şu dansı yapıyordur. Bütün bunlar ona sonra yol, su, elektrik olarak dönecek. Belki şu anda "yol, su, elektrik olarak bana bunlar dönsün" diye yapmıyor child. Zaten olayın güzelliği ileride bunlar benim işime yarasın diye yapmamak. Onu da öğlenden sonra ne olur gene gelin, dersiniz mersiniz yoksa flow diye bir şeyden bahsediliyor. Pozitif psikoloji diye yepyeni bir alan var artık dünyada. Uçmuş gidiyor dünya. Flow; kendini akışa bırakmak, akmak, kopmak, gitmek. şimdi o kadar insanlar öyle şey ki Türkiye'de, öyleydiler ki geçmiş yıllara göre. Bence son 10 senede çok değişti. Artık herkes kakhaha atıyor, artık herkes gülüyor. Gülmenin önemini biliyor. İnsanlar artık şunu biliyorlar: "Ben kendimi unutup bıraktığım an, yani kopup aktığım an biliyorum iyi şeyler olacak. Biliyorum. Ben bunu biliyorum." Mesela ne zaman bıraksam kendimi, mutlaka kendim başıma iyi şeyler bekliyorum. Mutlaka işimde başarılı oluyorum. Hani "İlle Allah kahretsin bu iş çok kötü, bu okul çok kötü, burası şöyle olsa ben daha iyi olurum" falan dersiniz eğer boşuna beklersiniz. Orası daha iyi olmayacak, orası böyle. Ama siz oraya iyi duygular verirsiniz, siz oraya bir şeyler katarsanız çaba, çaba, çaba, çaba sonunda siz daha mutlu olacaksınız. O %100 kanıtlanmış bir şey. Seligman diye bir adam var, dünyaları yıkıyor şu anda. İnanılmaz yani, keşke okusanız kitaplarını da. Adamın söylediği her şey sanki böyle şey gibi, hani bir sürü gurular türedi ya son zamanlarda, Hintliler, şunlar bunlar falan... Adam hepsinin sanki baş kitabını yazmış gibi. O yüzden her şey sizde bitiyor aslında. Hibriti oluşturacak da sizsiniz, nişi oluşturacak da sizsiniz, bu üniversiteden en iyi eğitimi alacak da sizsiniz, buradaki imkanları en iyi değerlendirecek de sizsiniz. Her şey sunulur da yapmazsınız. Olmaz mı? Yok mu öyle öğrenciler? Yok mu öyle arkadaşlarınız? Odasından çıkmayan yok mu şurada? Eminim vardır. Ne bileyim, paraları alıp da bütün derslerden kalan, babasından aldığı parayı okula vermeyen yok mudur? Eminim vardır. şimdi herkes için eşit olan bir tek şey var dünyada. Nedir o? Bu dünyada herkes için eşit olan bir tek şey var. Nedir? 24...

Konuşmacı 16: 24 saat.

Fatih Türkmenoğlu: 24 saat, başka hiçbir şey değil. Eğitim eşit mi? Tartışılır. Hak, hukuk, adalet eşit mi? Hepsi tartışılır. Ama tartışılmayacak tek şey var: 24 saat. Bu dünyadaki herkes için 24 saat. Nasıl değerlendirirseniz sizin oluyor. İşte o gayrimenkul danışmanlığı hani bizim çok yakın geçmişe kadar... Lütfen.

Konuşmacı 17: Yani uluslararası ilişkiler uzmanı olarak kalması bence daha iyi olur çünkü yıldız gibi anlattınız.

Fatih Türkmenoğlu: Ha şöyle bir şey de eklenebilir belki hani AB ile ilişkiler. Evet, bir ikinci yolu artık yani AB değil ki Türkiye Afrika'ya açıldı. şimdi Afrika hatta ya orada bile alt nişler var. Afrika tarım politikaları, Afrika... Afrika'da Türklerin ne kadar çok şirketleri var. Ben gidiyorum, görüyorum. İnanılmaz işler var ya. Hakikaten artık nişin sonu yok aslında. Gitgide uzak. Gayrimenkul danışmanlığı, emlakçı, işte öyle o değil işte. şimdi şöyle bir durum var: Adam zengin, adamın danışmanları var. Adamın bir tane gayrimenkul danışmanı var. Gayrimenkul danışmanı diyor ki: "Abi" diyor, "sen" diyor, "bak Abu Dabi'den bir tane ev al" diyor. "Abu Dabi'de emlak vergisi yok bir kere" diyor. "ok rahat" diyor. "150.000 dolara da evler var" diyor. Adam da zengin ya, "Olur" diyor, "Bir tane alayım" diyor. Sonra vazgeçiyor. Diyor ki: "Bir de kızı alayım" diyor, "Bir de damadı alayım" diyor. Üç tane ev alıyor. şimdi üç tane ev alıyor ama o üç tane evin alım işlemleri var. O üç tane evin daha sonra kiraya verilme işlemleri var. Kontratlar yazılacak, bunlar başka dillerde yapılacak. şimdi bu gayrimenkul danışmanı öyle bir danışman ki, birçok akıllı olan bu, çok alışkan. Aynı zamanda da bu ocuk hukuktan anlıyor biraz, dilleri iyi biliyor. İngilizcesi iyi, biraz üç beş Arapçadan anlıyor. Sevimli, yumuşak huylu. Telefon açıyor, gidiyor. Abu Dabi'ye gidiyor, gidiyor, o işi yapıyor. İşi yaptı, mutlu mutlu geliyor adam. Mutlu bir adam. İşte bu adam. O adam, bu adam çok iyi işi yapacak çok yakın bir gelecekte. şimdi bu rneği size yalan diye anlatmadım. Türkiye'de şu anda Abu Dabi'den evi olan çok insan var ve bunlar birtakım gayrimenkul danışmanları yüzünden... Hani Miami'den ev almanın modası geçeli yıllar oldu. Artık para getiren çok daha farklı yerler var. Bunları geçiyorum, zaten biliyoruz. Sağlığın, sağlık sektörünün ne kadar ilerlediğini ve ne kadar kendi içinde dallara ayrıldığını hepimiz görüyoruz. Her sokakta bir hastane var. Her birisinin araştırması var, şusu busu. Otomotiv sektörü gelecekte çok başka bir yere gidiyor. Neden? Hibrit otomobiller, elektrikli otomobiller... Bütün bunlar için yeni teknolojiler gerekiyor, bütün bunlar için yeni bir yazılım gerekiyor. Bunun alt başlığında bir sürü insan istihdam edilecek çok yakında. Bunun satıcısı başka, bunun işi dizaynları başka yeni otomobillerin. Dolayısıyla bir sürü işi kolu için yepyeni bir imkan. Satış uzmanları ve perakende. O kadar çok kitap okuduk ki bu konuda, öyle şeyler anlatıyorlar ki bazılarına diyorum ki ben de: "Ya Türkiye'de böyle olur mu ya? Ne samalıyorlar." Sonra bakıyorum, olmaya başlıyor. Ben böyle düşündüğüm için kendime kıızıyorum sonra. Maalesef ve ne güzel burada da bunlar olmaya başlıyor. Diyorlar ki hatta bir tanesinde çok çarpıcı bir örnek vardı; artık i çamaşırı satan bir mağazada "bayan i çamaşırı satılır" yazısı üzerine, orada da böyle tezgah arkasında oturan bir kadın: "Buyurun efendim pamuklu mu olsun, naylon mu olsun? Nasıl olsun?" yle değil artık. Olay o değil. Orada alışan kadın bir kadın i çamaşırı satıyorsa, kadının bedenini çok iyi bilecek. Kadının bedenindeki deformasyonu çok iyi bilecek. İşte göğsü alınmış olabilir, bilmem ne olabilir, şu olabilir, bu olabilir, bilmem nerede yağlanma olabilir. Bütün bunlar hangi i amaşırıyla kapatılabilir? Bunu çok iyi bilecek. Hangi kumaşın kullanılabileceğini bilecek, hangi yaş grubunda hangi mevsimlerde ne giyileceğini bilecek. şimdi ne kadar çok eskiden, yani benim hatırladığım geçmişte eve bir tane terzi geliyordu ve yaşlılara i çamaşırı dikiyordu. Ben bunu gözlerimle gördüm ve ben 42 yaşındayım. Bilmiyorum benzer bir şey gördünüz m ya? Eve gelen bir terzi hatırlıyorum ve i çamaşırı dikiyordu. Gördüm ben yani diktiğini de beni çıkarttılar "Sen ık bu odadan" diye. şimdi gelinen noktaya bakar mısınız? Yani bir i çamaşırı satmak için insanların satıcı, iyi satıcı olacak, psikoloji bilecek, biyoloji bilecek, kumaş bilecek, onu bilecek, bunu bilecek. Bütün bunlar olmazsa da yakın gelecekte maalesef işi imkanları olmayacak insanların. Ancak bu türlü özelliklerle kendini bezeyebilen insanlar yakın gelecekte daha farklı konumlara kendilerini taşıyabilecekler. Daha mutlu olabilecekler. Zaten bunları biliyoruz ama şöyle bir şeyin mutlaka ayırtına varmak lazım: Sosyoloji, insan toplum bilimleri, psikoloji, hukuk, tıp. Tıp okudum, aman çok güzel doktor oldum, hayatım boyunca doktorum. Yok, geçti. Geçmiş olsun, 15 sene önce bitti. Hatta 20 sene önce işte sosyoloji okuduk, ah ah, sosyoloji okudun da ne oldu? Bizim kızlar sosyoloji

okuyor falan diye böyle dizlerine vuran birtakım anneler mutlaka görmüşsünüzdür hayatınızda. Hepsi geçti bitti. Sosyoloji okuyunca hiçbir şey olunmayacak, bunu artık herkes biliyor. Herkes bilerek sosyoloji okuyor. Psikoloji okuyarak hiçbir şey olunmayacak ya da her şey olunacak. Nasıl? Üzerine bir şey okursanız, alt ana dal olarak bir şeyler yaparsanız, kendinizi bezerseniz, çok çalışırsanız, çok uğraşırsanız, master yaparsanız, o masterı başka bir dalda yaparsınız. Yaparsanız da yaparsınız, sonsuz kombinasyon var. Alt alta, üst üste. Bunun bir formülasyonu çıkar ki bir değil beş ömür bile yaşasanız her biri için bir şeyler yapılabilir. O yüzden artık ne okursanız okuyun, bunların hepsi baz. Hukuk okudunuz, hiçbir şey yapamazsınız artık, baz. Emlak hukuku konusunda uzmanlaşmazsanız, Arapçayı çok iyi öğrenmezseniz, bilmem ne yapmazsanız bir şey yapamazsınız. Ya da çok iyi bir boşanma avukatı olmazsanız. Şimdi Amerika televizyonlarını seyrediyorum. Boşanma avukatı yeni bir tabirdi beş sene önce. Şimdi yeni bir şey gördüm: Celebrity divorce attorney. Sadece celebrity'lerle çalışıyor boşanma avukatı. Şaka değil yani bu. Bir de celebrity psikolojisi okumuş, çünkü o unvanı öyle almış. Onlara celebrity olduğunu hatırlatmıyor ama aynı zamanda da bildiğini hissettiriyor falan. Bunun bazı trikleri var. Bütün bunları teker teker yapmış bu kadın, öyle olmuş. Kolay değil, hakikaten böyle ilerlemek lazım. Güldünüz Metin, siz güldünüz diye güldüm. Geçelim. Gene geldik psikolojiye; hangi alanlarınız güçlü, onu bilmek lazım. Şimdi yıllarca bizi o kadar çok kandırdılar ki, o kadar çok kandık ki ama kandıranlar da kandırıldığını bilmiyordu maalesef. Hep kötüye odaklandılar, hep "şunu bilmiyorsun, buna çalış" dediler. "Aman aman şu dersin kötü" dediler. Yıllarca hocalarımız annelerimizi çağırdı ya da sınıftaki en kötü öğrencinin annesini çağırdı, hep öcü yapmak için çağırdı. Halbuki ne kadar yanlışmış, şimdi biliyoruz. Tiger Woods diye bir golfçü var, tanıyor musunuz? Hani en son büyük bir hatta garsonla aşk yaşadı, bilmem ne oldu falan. Tiger Woods top atıyor kumda. Kumda top atma, kumdan atma sıralaması dünyanın 161'incisi. Dünyanın 161'incisi. Ve bunun korkunç bir antrenörü var eskiden: "Sen kumdan çalışmalısın, kumdan top atmalısın" diye adamın beynini yiyor. Adam da ne yapsın, antrenör ya, yapıyor, kumdan atıyor, olmuyor. Bir türlü olmuyor. Dünya 161'incisi zengin olabilir mi hayatta? İmkan yok. Fakat sonra başka bir antrenör geliyor ve adamı başka bir yerde atarken seyrediyor ve diyor ki: "Bir dakika, sen starsın. Sen kumu falan boş ver, sen gel çim alana" diyor. Adam dünya birincisi oluyor, adam yüz milyonlarca dolar kazanıyor, dünyanın her tarafını geziyor, istediği her şeyi yapıyor. Neden? Çünkü güçlü alanını buldu, çünkü kendini akışa bıraktı. Çünkü hem çok severek çalıştı hem doğru alanını geliştirdi ve olayı bitirdi. Bu kadar. Yani olay bu kadar basit aslında. Güçsüz alanla uğraşmamak lazım. Albert Einstein'ı anıyorsunuz değil mi beyefendi? Kimdir?

Konuşmacı 18: Şahsen değil.

Fatih Türkmenoğlu: İlkokul öğretmeni annesini çağırtmış, demiş ki: "Ah senin bu Albert bu kadar dağınık, bu kadar dağınık. Yani nefret ediyorum bu çocuktan" demiş. "Yani şuna bir öğret aşına, kalemlerini, kitaplarını doğru yere koysun." Annesi o gün okuldan alacakmış az kalsın. O kadar kötü konuşmuş ki öğretmeni. Eğer herkes "hadi biraz daha az dağınık ol, odanı topla, onu bilmem ne yap, bunu böyle yap" diye biraz daha fazla beynini yeselermiş, belki bugün Albert Einstein hayatımızda olmayacakmış.

Konuşmacı 19: Esasında çok güzel bir şey yapabilirsiniz bu slaytta. Şu yakın zamanlarda tırnaklısı çıkmış galiba. Eylül 60 Arda masası var ve yine devam.

Konuşmacı 20: Yine aynı şekilde dağıtık. Evet.

Konuşmacı 19: Yani belki başka bir şey vurgulayabilirsiniz burada slaytta. Tek slayt yerine iki fotoğraf öncesi-sonrası, before and after.

Fatih Türkmenoğlu: Olabilir, olabilir.

Konuşmacı 21: Bir before and after'ı çok seviyor çünkü.

Fatih Türkmenoğlu: Evet bayılıyorlar. Çok zor, ekleyelim hadi onu hemen ekleyelim. Gene bütün uzmanların söylediği, diyorlar ki: "Ben bu dünyaya niye geldim? Farklı olarak ne yapıyorum? İyi ne

yapıyorum? Benim hediyem, benim katkım ne olacak?" Şimdi aynı zamanda dünya başka bir çağa giriyor arkadaşlar: Sosyal sorumluluk çağı. Benim katkım ne olacak bu dünyaya? Araba istiyorum, ev istiyorum, seyahat istiyorum, en güzel sevgili istiyorum, onu istiyorum, bunu istiyorum falan, istiyorum da istiyorum. Peki ben ne veriyorum karşılığında? Ağaç mı dikiyorum? Yaşlılara kitap mı okuyorum? Körlere bilmem ne mi yapıyorum? Fakirlere... İşte sonu yok. Eğer bunu yapabiliyorsanız bu sizde o kadar ciddi bir artı yaratıyor ki içinizde. Çünkü bir, bir kere sorulduğu zaman "Sen farklı ne yapıyorsun?" dediği zaman gerçekten söyleyecek bir yapınız var. İki, bunun yarattığı doğru duygularla öbür işleriniz de doğru gidiyor. Bu size çok ciddi bir başka yetenek kazandırıyor. Mutlaka bir niş bulmanız lazım gene bu konuda ve ilerlemeniz lazım diye bütün uzmanlar söylüyorlar. Geçelim. Ve bir şey daha çok önemli: Motivasyon kaynağını bulmak. Beni ne heyecanlandırıyor? Ben neden mutlu oluyorum? Ne okurken iyiyim ben? Hangi ortamlarda iyiyim? Nasıl bir üniversitede iyiyim? Ben nasıl bir arkadaş grubunda kendimi doğru anlatabiliyorumun cevabını vermek lazım. Eğer bunların cevabını doğru verirseniz zaten hayata doğru atılan her adım biraz daha doğruya doğru götürüyor sizi. Eğer yanlış cevap verilirse ya da "Ya boş ver" falan dersiniz eğer, hep "O yanlış yerdeyim, yanlış insanlardayım, başka bir yerdeyim, burası değil" hissiyatı içinizi kemirecektir bütün zaman. Bundan da kaçış yok. Bundan kaçmak için doğru teşhisi koyup doğru kararı vermek lazım. Üniversite yaşamından gerçekten yararlanmak için neler yapmalı? Bunu söyledik zaten. Doğru, her zaman motive olacaksınız, kendi kendinizi hep doğru yöneteceksiniz diyor uzmanlar. Ve sosyallik, üniversite hayatındaki başarının temel faktörü. Anahtar kelime sosyallik. Çok grup, kulüpler, aktiviteler, gösteriler. Çünkü üniversitede okuduğunuz dersleri yedi sene sonra unutmuş olacaksınız. Yedi sene sonra bir üniversiteyi bitiren bir genç, eğer üniversitede okuduklarını hiç çalışmazsa, hiç kitaplarına geri dönmezse, hiç o konuda bir iş yapmazsa, hiç okumamış birisiyle aynı seviyede. Ne acıklı değil mi? Yani her zaman işte "Benim diplomam var, benim şuyum olacak, benim buyum olacak" falan diyoruz ya, onlar da geçici maalesef. Sorry, bu da başka bir kötü haber size ama kalacak olanlar aktiviteler, hobiler, arkadaşlar, kahkahalar, spor karşılaşmaları. Bütün bunların çok yoğun ve güzel yaşanacağı bir yer üniversite alanı. Bunu da söyledik. Kendi kendinizi doğru yönetme. Bitirelim mi artık? Bir sorumluluk modeli. Hocalarımız bunu çok iyi biliyorlar ama siz belki duymamış olabilirsiniz. Bir olay yaşanıyor sonuçta, bir şey var. Mesela fizik dersinde sınavda kötü not aldınız ve sınıfta kaldınız. İki seçenek: Bir, kurban. Kurbandsanız eğer ben olay yerini terk ediyorum, ben gidiyorum. Hem okuldan da niye gidiyorsun? Ne dersin var, ne dersin?

Konuşmacı 22: Elektronik ders.

Fatih Türkmenoğlu: Çok mu önemli? Evet.

Konuşmacı 22: Çok önemli.

Fatih Türkmenoğlu: Ama sorun değil. Git git, tamam. İyi ki geldin, teşekkür ederim.

Konuşmacı 22: Ben de teşekkür ederim.

Fatih Türkmenoğlu: Bir kurban modeli seçmek, kurban rolüne girmek. Allah kahretsin, ben zaten çok başarısız ve çok kötü bir öğrenciyim. Ben zaten kalın kafalının tekiyim, ben hiçbir şey anlamıyorum. Benim zaten her şeyim çok kötü, zaten hoca da çok kötüydü zaten. Bir drama yaratmak bunda, bu kurban. Bir de çözüm bulan var. Çözüm bulan şöyle: "Ya evet, mutlaka daha çok çalışmam lazımdı. Benim hatam var ama ben bundan sonraki sınavda daha çok çalışacağım." Bir de çözüm bulan... Gene dönüp dolaşıyoruz, pozitif psikolojiye geliyoruz. Çözüm bulan diyor ki: "Ama ben sosyal aktivitelerde çok iyiyim. Ama ben bütün kurumsal sosyal sorumluluk projelerinde gönüllü çalışıyorum. Bu bana çok büyük bir artı veriyor. Bu bana çok büyük bir güç veriyor" diyor. "Ben bunu hallederim" diyor, "Ben öbüründe çalışırım" diyor. Ama bu uyduruk bir iyimserlik değil: "Ben bunu hallederim." Şimdi Y kuşağının, sizin için okuduğumuz bir sürü kitapta bir de şöyle bir şey var: Bu "yani ben bunu yaparım" biraz fazla Y kuşağının tırnaklarında, davranış repertuarına fazla girmiş. Bunun da kaynaklarını gene televizyon gösteriyorlar, reality showlar gösteriyorlar. Hani bu komşu kızının ünlü olabilmesi, para kazanması, popüler olması falan falan diyorlar. Konuyu

dağıtmayalım. Bu fazla iyimserliğe de kapılmamak lazım. Hani "ben bunu yaparım ya, ben bunu hallederim" değil ama doğru bir bakış açısıyla: "Evet, ben bunda başarılı olamadım. Tabii ki kabahatlerim var. Kabahatlerimi inceleyeceğim, analiz edeceğim, bakacağım hepsine. Ama şöyle şöyle kabahatler var. Dışarıdan da şu faktörler var." Dış faktörleri hiçbir şekilde atlamamak lazım başarısızlıkta özellikle. Ve ısrarla gitmek her zaman çok ciddi olarak gençlerin hedeflerine ulaşmasında yardımcı oluyor. Mert, geçelim. Söyledik. Sonuç: Üniversiteye başlarken ev ödevi diyoruz gençlere. Beni neler heyecanlandırıyor? Nerede olmak istiyorum? Kendimi yakın gelecekte nerede görüyorum? Ve ben en iyi nasıl öğreniyorum? Oyunla mı? Mesela bir kimya öğretmenin eğitim setini gördüm. Tabu tabuyla ders veriyor. Müthiş bir şey ya. Bayıldım. Bayıldım. Muhteşem. Bayağı tabu oyunu: Şunu şunu şunu kullanamazsınız. "Arı madde ne demek?" Hadi bakalım. İşte çocuklar... Ya ne kadar güzel bir şey bu, anlatamam. Bayıldım. Türkiye'de oluyor mu? İşte böyle bir şey oluyor. Başka bir şey oluyor.

Konuşmacı 19: 60 kişilik, 65 kişilik sınıflarda yapamıyorsunuz.

Fatih Türkmenoğlu: 60-65 kişiyle çok olmayabilir ama gene de mesela öğrenciler "Ben en iyi nasıl öğreniyorum"u belki bir yollardan biri de bu. Oyunla öğreniyorsanız oyununuzu belki kendi kendinize kuracaksınız. Belki bir öğrenci grubunda bu halledilebilir. Bir başka öğretmen bulduk, hani inanılmaz, bu da Samsun'da gitarla çıkıyor sahneye ve rap söylüyor. Ya inanılmaz ya! Dershane hocası yani, ne kadar güzel. Çünkü artık hakikaten dil başka bir yere gitti. O reytingdir, o bir sürü değişik alt yolun kullanılması. Bütün bunlarla beraber gençlerin kendilerine... İşte kendilerini tanımalarında... Çünkü bazıları için "Ya bu ne abuk subuk ya, bu öğretmen yani gitarla falan falan" diyor bazı gençler de değil mi? Belki kimisi öyle der, kimisi çok eğleniyor, onlar onunla beraber rap söylüyor. Şimdi demek ki eğlenip onunla rap söyleyen çocuğun doğru öğrenim tarzı bu. Ama ciddi ve böyle işte doğuştan yaşlı, sanki doğuştan CHP ilçe başkanı gibi doğmuş olan bir çocuk, o orada değil, orada değil yani. O orada değil... Böyle söylemeyeceğiz değil mi?

Konuşmacı 18: Yok tabii sunumda böyle söylemiyoruz normalde.

Fatih Türkmenoğlu: Yok tabii sunumda böyle söylemiyoruz normalde. Bir ödeviniz daha var sevgili arkadaşlar. Olaylara nasıl tepki veriyorum diye lütfen kendi kendinizi analiz edin. Kurban mıyım, kazanan mıyım yoksa çok mu sinirliyim, çok mu alttan alıyorum, sesimi hiç mi yükseltmiyorum? Bütün olaylara nasıl tepki veriyorum diye kendi kendinize bir düşünün. Bir de tabii baştan sizlere üniversitemizi de anlatmıştık. Zaman zaman aralarda da geçirdik. Eğer buraya gelerseniz hangi etkinliklere katılırmım, hangi dersleri alırmım, hangi kulüplerde kendimi görüyorum diye de düşünüp yazarsanız çok seviniriz. Hepinize geldiğiniz için çok teşekkür ederiz. Değerli zamanınızı ayırdınız. Buyurun.

Konuşmacı 18: Pardon. Şimdi bu sunumdaki akışta değişiklik oldu.

Fatih Türkmenoğlu: Evet.

Konuşmacı 18: Bölümlere şimdi giriliyor ama biz burada bitiriyoruz ya.

Fatih Türkmenoğlu: Yani değişti...

Konuşmacı 18: Fark etmez değişir.

Yorgo İstefanopulos: Bu bir tanıtım olduğu için esasında hani gittiğiniz için tabii zamanı burada devreye giriyor. En son söz üniversiteyle ilgili direkt olması lazım. Yani bölümler bu şekilde akılda kalsın.

Fatih Türkmenoğlu: Bölümler varmış diye tahmin ediyoruz, girdi...

Yorgo İstefanopulos: Tabii ilerlersek eğer işte aslında bu bölümler söylendi, şunlar şunlar şunlar var ama bence bunlar da çok hızlı hızlı söylenmeli. Hiçbir şekilde bunlar tamamen reytingi yerlere düşürecek şeyler. Çünkü ilerledik yani gelen öğrenciler mesela varsa hangi bölümler olduğunu biliyor muyuz mesela hani şey...

Konuşmacı 4: İşte o şimdi söyleyeyim izle böyle bir şey biliyor muydunuz? Hangi bölümler, programlarda?

Ezgi: Biliyordum. Çünkü girmeden önce gerek gazetelerden gerek internetten ciddi araştırmalar yapmıştım. Ha geldim, çok farklı bir şey için geldim. Evet, farklı bir şey yapıyoruz ama hani sonuç olarak öğrenciler bundan haberdar. Sonuçta artık dershanelerde de rehberlik inanılmaz gelişti.

Yorgo İstefanopulos: Yani bunları hep okuyup yani öğrencilerin karşısına çıkıp okumaya gerek var mı yok mu?

Fatih Türkmenoğlu: Çok hızlı çok hızlı Mühendislik Fakültesi, şu fakülte, bu fakülte var gibi hızlıca geçilebilir. O kadar.

Yorgo İstefanopulos: Hocam, hocam şöyle, haklısınız zaten. Bir yandan da broşürleri de ellerine veriyoruz biliyorsunuz. Yani herkesin elinde bu şeyler oluyor. Üniversitenin tanıtım broşürü ve yani burada dört tane...

Konuşmacı 18: Ama hocam şöyle bir tarafı var bu olayın. Eğer zaten biz bu çocuklarla sadece 40 dakikada bir iletişim kurabileceksek zaten orası kayıp mekan yani haliyle bir tek buradan bütün bekleyemeyiz.

Yorgo İstefanopulos: Şu anda 50-55 dakika falan oldu. Onları okumayalım yani.

Konuşmacı 18: Ki bir sürü şey atladı.

Yorgo İstefanopulos: Çünkü...

Konuşmacı 18: Sizin bunu da yarıma düşürmeniz lazım. Yani 55 dakikayı da yarıma düşüreceğiz.

Yorgo İstefanopulos: Ama zaten mükerrer konular var. Yani...

Konuşmacı 18: Özellikle çocuklar olduğu için siz de eğleneceksiniz zevk ediyormuşuz gibi...

Yorgo Hoca: Kal hızlıca geçilmesi lazım. Tamam. Dur...

Konuşmacı 18: Yani tekrar çok hızlı geçilecek ama gene geçecek.

Yorgo İstefanopulos: Yani şunu sağlamaya çalışacağız. Orada o gün o çocukların datalarını aldığımızda akşamdan bizim Facebook'ta aday sayfamız oluşuyor. Artık oraya davet gönderdiğimizde o çocuk oraya eğer dönerse biz bu çocukla iletişim sürdürebileceğiz.

Yorgo İstefanopulos: Yani zaten tek bir ilişki değil, ilişkiyi sürekli hale getirmeye çalışıyoruz.

Konuşmacı 18: Şu anda söyleyeyim, böyle ayrı ayrı yapmak yerine mesela şeyden bahsederken... İşte yabancı dil öğrenmeniz gerekiyor diyorsunuz üniversitede. Onun öneminden bahsediyoruz. Bunu nasıl yapabilirsiniz? İşte yabancı dil dersi alabilirsiniz. Mesela benim aklıma gelen bizim üniversitede açılan şu var, şu var, şu var, şu var. Siz gelmeden önce konuşulup serpiştirilebilir.

Fatih Türkmenoğlu: O zaman bunlara hiçbir şekilde gerek kalmaz.

Konuşmacı 18: Hatta sizde şey var okudum. Hani 10 kişi dilekçe verirse yeni bir ders bile açılabilir. Çince dersi bile açılabilir falan. Hani bütün bunlar dediğiniz gibi aralarda geçebilir gene ama bu kısacık böyle tık diye geçsin.

Yorgo İstefanopulos: Belki. Hani toplamayı yaparken burada hoca, oradaki öğrenci arkadaşlar slaytları geçerken orada hani sonuç gibi onlar geçirir, onlar da görür.

Konuşmacı 18: Onlar da biraz fotoğraf görür orada.

Yorgo Hoca: Yani biz de orada işte teşekkür ediyoruz.

Konuşmacı 18: Hele bunlar yani çok son derece gereksiz. Mezunlarımız hangi üniversiteye gittiler falan. Yani siz bilirsiniz ama ben tercih etmem yani.

Yorgo İstefanopulos: Ve mutlaka böyle bir kicker bir şeyle bitirmek lazım. Çok kick edip öyle bitirmek lazım.

Konuşmacı 18: Ya ben aslında o bir günlük üniversitede söylediğiniz şey çok hoşuma gitmişti. Hocamızın dediği gibi... Bir günlük üniversitede öğrencilerle konuşurken işte bir şekilde üniversiteye girer, biz deneyim yapıyoruz ya... Bir gün bir şekilde üniversiteye girdikten sonra "böyle bir günde bitmez" dedi devamında.

Yorgo Hoca: Ya işte orada akılda kalacakları şey olabilir.

Konuşmacı 18: Ya sonuçta kendi kendi yolunuzu ve sunumunuzu bulacaksınız bence. Çok bunun bir tek yolu yok ki.

Yorgo İstefanopulos: Bırakın.

Konuşmacı 18: Aynen ya, akışa bırakın. Ana kaynağa bağlanın, gerisi gelecek merak etmeyin. Hani ne anılarınız var? Sizin ne güzel şeyler anlatabilirsiniz?

Yorgo İstefanopulos: Ama şu doğru, yani sizin yaptığınız tespitite hocam... Yani tek tek böyle...

Fatih Türkmenoğlu: Yani şimdi biz hoca olarak yani genelde üniversite yaklaşımımız şey... Yani her şeyi anlatalım. O öğrenci nasıl olsa bizi dinliyor, her şeyi ezberliyor, anlatalım bilsin. Aman şunu da dışarıda bıraktık onu da koyalım. Öyle gidiyoruz. Yani ben o kadar değilim ama arkadaşlarımın çoğu öyle. Şimdi benim önerim tamam, orada slaytlarda bulunursun ama anlatan yani flowa kendini bırakıp bazı şeylere hızlı hızlı geçsin.

Yorgo İstefanopulos: Geçsin hocam. Evet. Olmaz.

Konuşmacı 18: İki slaytı birleştirmişler hocam. Şimdi üniversite tanıtımıyla Fatih Beylerin yaptığı slaytı varsayarsam eğer, şu hibrit meselesi ve sizin slaytlarda sizin keywordleriniz var ve rol sizde. Bizim slaytlarımızda ise her şey yazılı ve yani "okusun" vaziyeti. Neden? Işık mesela 126? Bak 10 tane madde var orada. Yani onu üç maddeye indir.

Fatih Türkmenoğlu: Ama bu şey ya, siz indirin bence.

Konuşmacı 18: Hayır ama yine orada şimdi bakın. Bu sunum tekniğinin en problemli tarafı, orada o varsa ben sizi dinlemem. Çünkü niye? Çok visual bir nesilden bahsediyoruz. Çok visual bir nesilden. Yani öyle pedagog arkadaşlarım var ki çocuklara hayal kurma eğitimi vermek zorunda kalıyorlar. Çünkü her şey görülüyor. Visualite üzerinden gelişen bir nesil. Duymak nesli bizim neslimizdi. Biz radyoyu dinlerdik. Radyo tiyatrosu dinlerdik. Bunlar visual bir nesil. Dolayısıyla buradaki maddeye bakarken ben sizi otomatikman sistem dışına iter, orayı okumaya başlarım. Burada madde olmazsa siz oynarsanız sizi dinlerim.

Yorgo Hoca: Yani bence bunlar çok fazla gidiyor mesela. Neden 125, onlar bir fazla ama dursun orada bir şey olmaz. Çünkü şöyle bir şey daha var, size bir yerde katılmıyorum. Yani çok doğru, visual oldu ama bir araştırma daha var: İnsanlar artık aynı anda bilgisayarda bir sürü pencere açmaktan kaynaklanan bir şeymiş bu da. Aynı anda bir sürü iletişime aynı anda katılabiliyorlar. Yani SMS atıyor, SMS atarken sizi dinliyor. Bu arada da onu seyrediyor. Multitasking bu.

Konuşmacı 18: Ama siz multitaskingi verimsiz hale getirebilirsiniz işte bunu.

Yorgo İstefanopulos: Hayır şöyle bir şey söyledim. Şey konusunda haklı bence, özellikle bu son bölümde olan burslar, bölümler çok detaylı anlatılıyor. O anlamda daha kısaltıp koyabiliriz. Yani burada mesela şeyi açabilirsen, Mert orada...

Fatih Türkmenoğlu: Ben şeyi söylüyorum ya, sunum tekniği olarak çok fazla yazı olması iyi bir şey değil aslında.

Konuşmacı 18: Sıkıyor.

Yorgo İstefanopulos: Okumaz okumaz, gerçi burada...

Ezgi: Bir de bir şey söyleyeceğim hani şu anki mantığım... Sonuçta bu üniversiteye girdim, 3 yıl tabii ki daha farklı, daha olgun düşünebiliyorum ama lise sonundaki halimi hatırlıyorum. Bizim okula Yeditepe gelmişti mesela tanıtım için. Böyle sözel şeyleri geçerken bir süre sonra dediğiniz gibi salonda uğultu başlıyor, kimse dinlemiyor. "Aa ne yapsak ne etsek" öğrenci arasında konuşma başlıyor ve ben lise sonundaki şu halime şu an çok çocukça geliyor ama mesela üniversite şeylerine baktığımda... Hayır, hani büyümek değil ama mesela şu an cidden o düşüncem çok çocukça geliyor. Direkt şeye bakıyordum: "Bu okulda sosyal ne var?"

Ezgi: Hani eğitimden tabii ki, eğitime de bakılıyor ama aile daha çok işin eğitim kısmıyla ilgileniyor. Öğrenci eğitimden ziyade aynı zamanda okuldaki sosyal etkinliklerle de ilgileniyor.

Konuşmacı 18: Biz Ezgi vardı herhalde geçen sene bir 3-4 kişiyle gittik. Bir farklı bir şey yapmıştık geçen sene. Hani akademisyen olarak geldiğimiz için "Işık Üniversitesi'ni seçin" demek benim mesleğim için uygun değil, benim etiğime uygun değil. "Ben size burada bir üniversiteyi nasıl seçmelisiniz, ne yapmalısınız"ı anlatıyordum. O sırada Ezgiler, Mertler de arkada slaytları

geçiriyorlar. Mesela ben yabancı dilden bahsediyorsam yabancı dil Işık'ta ne var? İşte şu bölümlerden bahsediyorsam bölümler konusunda neler var? Onlar geçiyorlardı. Ve okulların hepsinden de ilk defa böyle bir sunum gördük. Hani böyle olmalıydı, diğerleri çünkü geliyorlar hani sürekli kendi reklamlarını yapıyorlar diye. Yani bayağı bir teşekkür almıştık. O yüzden bence dediğiniz gibi bunları minimuma indirip sizin bu yaptığınız sunumu onlara bir şekilde...

Konuşmacı 18: yedirebilirsek çok daha başarılı olur.

Fatih Türkmenoğlu: Ya da yani illa benim yaptığım sunum diye de mesela hocamız başka bir sunum hazırlayabilir. O tarz, kendi alanında yani.

Yorgo İstefanopulos: Temel sunum...

Konuşmacı 18: Temel sunumumuz bu ayrı ama yani hani bunun metodu ne demek?

Konuşmacı 19: Ya ben hocalarımızın tespitlerine kesinlikle katılıyorum yalnız burada şöyle bir sıkıntı yaşıyoruz tanıtım ekibi olarak, siz de biliyorsunuz yani. Burada aynı zamanda bütün bilgilerin burada olması gerektiğini düşünen bir görüşle sizlerin görüşleri arasında da biz ne yapacağımızı bilemiyoruz. Neden hazırlıyoruz sunumu? Yani orada tek bir cümlenin, tek bir kelimenin ya da tek bir bölümün eksik olması bile büyük problem çıkarabiliyor bazen. O yüzden de olabilen her şeyi koymaya çalışıyoruz bu sefer de.

Yorgo İstefanopulos: Yani o zaman niye bu yok diye hadise çıkıyor?

Konuşmacı 19: Ha işte.

Konuşmacı 20: Merhaba hocam. Salih'e ben de katılıyorum. Yani bize de eğitimimiz süresince her zaman söylenen: Mümkün mertebe başlıkları koyun, gerisini siz olduğu kadar kısa...

Yorgo İstefanopulos: Fazla bilgi, fazla sorumluluk.

Konuşmacı 20: Yani o zaman bu anlamda gözden geçirecek miyiz?

Yorgo İstefanopulos: Evet.

Konuşmacı 20: Tamam. Peki.

Salih: Bir de şöyle bir şey var. Bu sunumların çoğaltılması ne demek?

Konuşmacı 18: Bir sunumun bir yerinde, pardon öğrenci konuşuyor. 23. dakikasında "bu durumda sosyal olarak Işık'ta ne bulabilirim" kısmında öğrencinin devreye girmesi gerekecek. Herhalde bu konuda hemfikiriz.

Yorgo İstefanopulos: Filminiz var arada onu gösteriyorsunuz. Mesela İstanbul'da okumak...

Konuşmacı 19: İstanbul'da okumak iki üniversitede okumaktır, çünkü hayat o kadar hızlı akıyor kısmında öğrenci söylüyor mu bunu?

Konuşmacı 18: Söylüyor. Şeyde var, Işık tanıtımında var. Onları siz... Ben hiç tercih etmiyorum öyle bir şey söylemeyi, market konuşması...

Fatih Türkmenoğlu: Hani siz şöyle bir şey söyleyebilirsiniz belki: Kendi öğrencilerinizden anlatarak söyleyebilirsiniz ama Özlem'in söylediği gibi çok fazla reklam gibi yapmaya başlarsanız bir zaman sonra dinlemeyecekler. Reyting bitti. Yani herkes...

Konuşmacı 18: Ben yedirilebilir düşünüyorum.

Fatih Türkmenoğlu: Yedirilebilirse yani... Yedirilebilir bir ufak bir tarafı hani dediğiniz gibi: İstanbul Büyükşehir zaten burada yaşamak başlı başına bir üniversite. Burada üniversite okumak iki üniversite. Üstelik hem İstanbul'un içinde hem İstanbul'un dışında, yazın deniz falan, ormanda... Ancak öbür konuyu hiç uzatmadan ve reytingi hiç düşürmeden. Yani düştüğü anda bir daha toplanmıyor çünkü. Peki siz Yorgo Hoca'nın Tansu Çiller'e "hayır" dediğini biliyor musunuz? Ama ben de bilemiyorum.

Konuşmacı 4: Biliyorsunuz, Özlem Hanım biliyor. Bilen var mı başka?

Fatih Türkmenoğlu: Yani herkesin duyacağı bir şekilde bir var. Yorgo Hocam Tansu Çiller'e "hayır" demiş. Çünkü Tansu Çiller notları almış ve vermezmiş.

Yorgo İstefanopulos: Yorgocum demiş...

Fatih Türkmenoğlu: Yorgocum derken Yorgo Hoca çok güzel taklidini yapıyor. Nasıl demiş hocam?

Konuşmacı 20: Yorgo Hocam sonra görüşürüz. Sonra görüşürüz. Sonra... Hayır ne taklidi yapıyoruz? Tansu Çiller size nasıl "Yorgocum" demiş, not ister?

Yorgo İstefanopulos: Ha, o gün gülümseyerek geldi. Çok şirin bir haliyle bu. Yanılmış dersinin notlarıydı. Fakat ben duymuşsam ki notları alıp iade etmiyor. "Yorgocum notlarını verebilir misin?" Tabii o zaman fotokopi yok. Oturup kadıncağыз yazacak, kızacağыз değilsiniz o zaman. Tabii yapar mı? Tutuyorları geri vermiyor. "Veririm de sadece" dedim "salı günü sen getir. Çarşamba büyük bir ihtimalle quizimiz olur." Getirdi. Teşekkür ettim, etmedim bilmiyorum ama ondan sonra konuşmadım çünkü notları hemen istedim. Evet.

Konuşmacı 20: Tansu Çiller'de öyle bir şeyimiz var.

Fatih Türkmenoğlu: Sunum sıkıcı mı peki arkadaşlar? Gençler, gençlere soruyorum.

Konuşmacı 23: Ama yazı biraz daha aza indirilmeli.

Fatih Türkmenoğlu: Yazı aza indirilecek. Slaytların sayısı da azalacak.

Konuşmacı 23: Kimin yaptığından... Hocamızın da dediği gibi, arkada yazı olduğu zaman yazıya endeksleniyoruz. Sizi dinlemekten de... Mesela siz evet bir şeyler anlatıyorsunuz ama arkada ne yazıyordu acaba diye onu okuyoruz. Ondan sonra size dönüyoruz.

Fatih Türkmenoğlu: Daha azalsın o zaman.

Konuşmacı 23: Mesela başlık olur, siz de o başlıkta anlatabilirsiniz. Öğrenci sizi dinlemeye devam edebilir. Önce resim sola sağa biliyorsunuz.

Konuşmacı 23: Önce resme bakarız.

Fatih Türkmenoğlu: Önce resme...

Konuşmacı 23: Önce resme bakarız, yazıyı sonra okuruz. Onun için resmi ortaya basıp ilk önce yazıyı koyarlar ki yazıyı okuyalım sonra resme bakalım. Örneğin seçim sizce doğru mu?

Konuşmacı 22: Kabul içi çok doğru bir renk değil aslında. Yani renk olarak doğru renk değil.

Konuşmacı 23: Sarı gibi.

Fatih Türkmenoğlu: Yani en yanlış renk değil ama en doğru renk de değil. Doğru renkler, yanlış renkler başka bir eğitim konusu arkadaşlar. Teşekkürler. Sizin yok mu dersiniz? Öğleden sonrakine de geleyim.

Konuşmacı 24: Öğleden sonra ne var?

Konuşmacı 25: Pozitif psikoloji...

Konuşmacı 24: Rehber öğretmenler.

Konuşmacı 25: Rehber öğretmenler.

Konuşmacı 24: 1.5'ta başlasın.

Konuşmacı 26: Hangi yansıma? Evet, rehber psikolojik danışmanlık için...

Konuşmacı 25: Dershanelerden ve liselerden geliyorlar genelde.

Konuşmacı 18: İşte çok hep yaptığımız seminerlerin içinde Işık Üniversitesi geçiyor. Başında tanıtımı yapan genel Yorgo Hocayla yapıyoruz. Yorgo Hoca çıkıyor, 2-3 dakika hiç uzatmadan Işık Üniversitesi'ni söylüyor. Ondan sonra sahneden çıkıyor, biz hiçbir şey söylemiyoruz üniversiteyle ilgili, bitiyor. En sonunda gene Yorgo Hoca da teşekkür ediyor, bitiriyoruz, gidiyoruz. Arada ben siz sunumu yaparken sunumda arada laf atıyoruz. Arada biyomedikal lafımız var, arada bir-iki eslerimiz var. "Işık şunu yapar, bunu yapar" diye sürekli giriyorum araya.

Fatih Türkmenoğlu: Yok, çok sürekli değil yani, çok abartmıyor.

Konuşmacı 18: Fırsat buldukça.

Fatih Türkmenoğlu: Fırsat buldukça.

Konuşmacı 18: Hayır. Çünkü siz çok güzel bir sunum yapıyorsunuz ve Işık'ın bunu sunduğunu hatırlatma ihtiyacı duyduğum için araya giriyorum. Mesela bu hibrit kariyer derken siz, ben "Işık Üniversitesi yandal programlarıyla, seminerleriyle bu işi yapıyor" diyorum.

Fatih Türkmenoğlu: Tabii Özlem, aslında senin söylediğin şeyi bizde Yorgo Hoca yapıyor. Çünkü biz onu yapacak insan değiliz, hani biz çünkü burada akademisyen değiliz. Ama siz bunu yapabilirsiniz çünkü akademisyensiniz. Yap...

Konuşmacı 18: Aynen. Yok, ikisini bir yaparsınız yani. Hem siz çok iyi sunucusunuz hem de akademisyensiniz. İkisini birleştirip... Un da var, şeker de var, helva yapmak kalıyor geriye.

Fatih Türkmenoğlu: Okey.

Konuşmacı 18: Tamam. Çok teşekkür.

Fatih Türkmenoğlu: Ayağınıza sağlık. Bu sıkışık zamanda geldiniz. Çok sağ olun.

Konuşmacı 24: Bu birleştirilmiş halini tekrar paylaşacağım ben sizlerle biraz.

Fatih Türkmenoğlu: Yalnız o hataları düzeltin, şeyler var.

Konuşmacı 24: Evet, çoğal...

Fatih Türkmenoğlu: Çoğalma kelimesini sevmemişsin.

Konuşmacı 24: Çoğalma değil. Vakfının adının Işık Lisesi olduğunu biliyor muydun?

Fatih Türkmenoğlu: İlla hatalar, illa hatalar...

*** Video burada sona eriyor. ***